

به نام خدا



موسسه خدمات درمانی میلاد سلامت البرز  
بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی البرز

بمفlet آموزشی بیماران

کتواسیدوز دیابتی

DKA



منبع: برونر سودارث

کد مدرک: PT/1090/ED/01

تاریخ آخرین بازنگری: مرداد 1401

واحد ارتقاء سلامت: مژگان حاجی علی عسگر

تدوین: واحد آموزش - دی 97

\* اگر میزان کتون ادرار در تست های خانگی بالا رفته باشد.

\* اگر حداقل یک بار استفراغ کرده اید و یا دچار اسهال ( 5 بار بیشتر طی 6 ساعت ) شده اید .

\* اگر علائمی از عفونت مانند تب ، گلودرد ، زخم گلو دارید.

**درمان:**

درمان این بیماری ، تجویز مایعات وریدی ، داروهایی برای پایین آوردن قند خون و استفاده از نمک و پتاسیم برای اصلاح برخی اختلالات در بدن است.

**چه زمانی باید برای بستری به بیمارستان مراجعه کنید؟**

زمانی که بیمار دیابتی به شدت بدحال است ، دچار کم آبی شده است ، گیج بوده و بسیار ضعیف است.  
اگر علائم دیگری از جمله درد قفسه سینه ، درد شدید شکمی به همراه استفراغ یا تب و نفس نفس زدن دارد.

**کتواسیدوز یابتی چگونه درمان می شود؟**

کتواسیدوز دیابتی در 95 درصد موارد به خوبی درمان می شود ولی اگر بدون درمان باقی بماند ، بیمار به کما می رود و ممکن است منجر به مرگ شود .  
اغلب موارد بیماران مبتلا به کتواسیدوز در بیمارستان بستری می شوند.



اگر غذا نخورده اید ، انسولین طولانی اثر خود را قطع نکنید . بدن شما همیشه به انسولین نیاز دارد . برای این شرایط خاص و تغییر دوز انسولین از پزشک خود کمک بگیرید.

**چگونه می توان متوجه شد که ممکن است کتواسیدوز اتفاق بیفتد؟**

اگر همیشه احساس تشنگی می کنید ، زیاد ادرار می کنید و احساس خستگی شدید و خواب آلودگی دارید ، ممکن است دچار کتواسیدوز دیابتی شده باشید.

سایر علائم کمک کننده عبارتند از : کاهش اشتها ، استفراغ ، درد شکمی ، نفس نفس زدن ، خشکی غیر معمول پوست ، خشکی هان ، افزایش ضربان قلب ، فشار خون پایین ، بوی خاص میوه ای بازدم.

قند خون بالای 250 mg /dl می تواند یک پیش آگهی برای کتواسیدوز باشد.

**چه زمانی باید به پزشک مراجعه کنید؟**

\* اگر دوبار قند خونتان 300 mg /dl باشد.

\* اگر قند خون زیر 70 mg /dl است و علائم کاهش قند خون داشته باشید .

## چگونه می توان از بروز کتواسیدوز در منزل جلوگیری نمود؟



اگر به دیابت مبتلا هستید (مخصوصاً دیابت نوع ۱) مرتباً میزان قند خون خود را چک کنید به ویژه اگر دچار عفونت شده اید یا در شرایط بیماری خاصی قرار دارید این کنترل را به فواصل کمتر (هر ۳ تا ۴ ساعت یک بار) انجام دهید.. به میزان کافی آب بنوشید و مراقب هر گونه علائم عفونت در بدن خود باشید.

اگر پزشک به شما دستور خاصی برای مصرف انسولین کوتاه اثر در موقعیت های خاص داده است انرا به خوبی به یاد داشته باشید تا بتوانید در زمان افزایش ناگهانی قند خون یا کتون ادرار از آن استفاده نمایید.

در این زمان ادرار زیاد شده و بدن دچار کم آبی می شود. در زمان کتواسیدوز ۱۰ درصد آب بدن از دست می رود.

در شرایطی که دفع ادرار بالا می رود میزان قابل توجهی پتاسیم و برخی نمک ها هم از ادرار دفع می شود.

## چه زمانی و در چه کسانی کتواسیدوز دیابتی ایجاد می شود؟

کتواسیدوز دیابتی اغلب در بچه ها و بزرگسالانی که به دیابت نوع اول مبتلا هستند ایجاد می شود ولی گاهی در بیماران بزرگسالان مبتلا به دیابت نوع دوم و یا در دیابت حاملگی اتفاق می افتد.

کتواسیدوز وقتی که یک بیماری دیگر مانند پنومونی یا هر بیماری تب دار، اسهال و یا استفراغ وجود دارد و یا زمانی که مصرف داروی دیابت و یا دوز انسولین فراموش شده است اتفاق می افتد.

گاهی کتواسیدوز اولین نشانه ابتلا به دیابت است ولی اگر از علائم دیابت و یا کتواسیدوز دیابتی اطلاع داشته باشید، می توان از آن پیشگیری نمود.

## کتواسیدوز دیابتی DKA



انسولین کمک می کند قندی که در جریان خون وجود دارد به سلول ها وارد شده و در آنجا تبدیل به انرژی شود.

در کتواسیدوز دیابتی چون انسولین در خون این بیماران بسیار کم است یا اصلاً وجود ندارد تا قند را به داخل سلول ببرد و بسوزاند، در نتیجه قند در خون باقی مانده و مقدار آن مرتباً افزایش می یابد و بدن به جای سوزاندن قند، چربی را می سوزاند و باعث افزایش ماده سمی به نام کتون در خون می شود.

وقتی قند خون خیلی بالا رود کلیه ها نمی توانند آنرا تصفیه کرده و قند به همراه ادرار دفع می شود و در همین زمان مقدار زیادی آب هم برای رقیق کردن ادرار از بدن دفع می شود.